

Εκδηλώσεις μνήμης για τα 100 χρόνια από την γενοκτονία των Ποντίων στην Παναγία Σουμελά

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Στο Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά στο όρος Βέρμιο τελέστηκε σήμερα Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία και μνημόσυνο για τα 100 χρόνια από την γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, παρουσία των τοπικών πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, ποντιακών σωματείων και μεγάλου πλήθους πιστών που συνέρρευσε για την επέτειο από διάφορα μέρη της Πατρίδας μας.

Προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης κ. Παύλος, συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Δράμας κ. Παύλου, ο οποίος χοροστάτησε και στον Όρθρο, Ελασσώνος κ. Χαρίτωνος, του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Θερμών κ. Δημητρίου και του Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, ο οποίος κήρυξε τον θείο λόγο και ανέγνωσε στο τέλος του ιερού μνημοσύνου επετειακή ομιλία για την γενοκτονία.

Ακολούθησε στο προαύλιο του Ναού ο πολεμικός χορός «Σέρρα» στη μνήμη των θυμάτων και αμέσως μετά λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας της Παναγίας Σουμελά, τρισάγιο για τα θύματα της Γενοκτονίας και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο για την γενοκτονία, όπου φυλάσσονται τα οστά του Καπετάν Ευκλείδη, οπλαρχηγού του Πόντου. Εκεί ολοκληρώθηκαν οι εκδηλώσεις με τον ήχο της ποντιακής λύρας και το συμβολικό τραγούδι «Καπετάν Ευκλείδης».

Δείτε το φωτογραφικό υλικό [εδώ](#)

Η ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας στην Θ.Λειτουργία:

«Αϊνέα ἰᾷται σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καί στρῶσον σεαυτῷ».

Δύο θαύματα, τίς θεραπείες δύο παραλύτων καί ταλαιπώρων ἀν-θρώ-πων, μᾶς παρουσίασαν τά ἱερά ἀναγνώσματα τῆς σημερινῆς Κυ-ρι-ακῆς. Καί ἴσως κάποιοι διερω-τῶ-νται γιατί οἱ τά πάντα καλῶς δια-ταξάμενοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ὄρισαν νά διαβάζεται ὡς ἀπο-στολικό ἀνάγνωσμα ἓνα θαῦμα παρόμοιο μέ αὐτό τό ὁποῖο μᾶς πε-ριγράφει τό εὐαγγελικό ἀνάγνω-σμα, τή θεραπεία δηλαδή τοῦ πα-ρα-λυτικοῦ τῆς Βηθεσδα ἀπό τόν Χριστό.

Ὁ λόγος τῆς παράλ-ληλης πα-ρου-σιάσεως τῶν δύο αὐτῶν θαυ-μά-των εἶναι νά μᾶς δείξει καί νά μᾶς ὑπενθυμίσει τήν ἀλήθεια τῆς ὑπο-σχέσεως τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μα-θητές καί ἀποστόλους του ὅτι, δηλαδή, ἐν τῷ ὀνόματί του θά ἔκαναν καί αὐτοί ὅ,τι ἔκανε καί ὁ ἴδιος. Γι' αὐτό καί οἱ πατέρες ἐπιλέγουν αὐτά τά δύο ἴδια θαύ-μα-τα, τή θεραπεία τῶν δύο παρα-λύτων, ὥστε νά μήν ὑπάρχει κα-μία ἀμ-φιβολία, ὥστε νά μήν μπορεῖ κανεὶς νά ἰσχυρισθεῖ ὅτι ὁ Χριστός ἔκανε μεγαλύτερα θαύ-μα-τα ἀπὸ αὐτά πούμποροῦσαν νά κάνουν οἱ μαθητές του.

Αὐτό ἀσφαλῶς δέν ἰσχύει, γιατί ἐφόσον οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ δέν θαυματουργοῦν μέ τή δική τους δύναμη ἀλλὰ θαυματουρ-γοῦν ἐπικαλούμενοι τό ὄνομα καί τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ, δέν θά ἦταν δυνατόν νά μήν κάνουν, κα-τά τήν ὑπόσχεσή του, ὅλα ὅσα ἔκα-νε Ἐκεῖνος.

Καί αυτό ακριβῶς βλέπουμε νά συμβαίνει μέ τόν απόστολο Πέτρο, ὁ ὁποῖος ἐπισκεπτόμενος τήν πόλη τῆς Λύδδης συνάντησε τόν Αἰνέα, ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἐπὶ ὀκτώ χρόνια ἦταν κατάκοιτος καί δέν μπορούσε νά σηκωθεί ἀπό τό κρεβάτι του καί νά περπατήσει. Ὁ ἀπό-στολος βλέποντάς τον τόν πλη-σιάζει καί ἀπευθύνεται πρὸς αὐτόν λέγοντάς του: «Αἰνέα, ὁ Χρι-στός σέ θεραπεύει· σήκω καί στρῶ-σε μόνος σου τό κρεβάτι σου». Ἡ θεραπεία εἶναι ἄμεση. Ὁ πα-ραλυτικός σηκώνεται καί κάνει αὐτό πού τοῦ ὑποδεικνύει ὁ ἀπό-στο-λος Πέτρος, προκαλώντας τήν ἑκπληξη ὅλων τῶν παρόντων.

Τό θαῦμα ὅμως αὐτό δέν ἀπο-τελεῖ ἀπόδειξη τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ μόνο γιά τούς ἀνθρώπους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ἀποτελεῖ διαρ-κῇ ἀπόδειξη γιά κάθε ἐποχή, καί γιά τή δική μας ἐποχή, κατὰ τήν ὁποία ἔχει ψυχρανθεῖ ἡ ἀγάπη καί ἡ πίστη τῶν πολλῶν. Ἡ δική μας ὅμως ψυχρότητα καί ἡ δική μας ἀδιαφορία δέν ἐξασθενεῖ τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι, κατὰ τόν πρωτοκορυφαῖο ἀπόστολο Παῦλο, «χθές καί σήμε-ρον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνες», καί ἡ δύναμή του παραμένει ἡ ἴδια καί συνεχίζει νά ἐνεργεῖ «θαυμά-σια, μεγάλα», διά τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματός του. Διότι ὁ Χριστός εἶ-ναι αὐτός ὁ ὁποῖος θεραπεύει. Εἶ--ναι αὐτός ὁ ὁποῖος ἐθεράπευε διά τῶν ἀποστόλων του, ἀλ-λά καί ἐθεράπευε καί θεραπεύει καί σή-με-ρα διά τῶν ἀγίων του. Χωρίς τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ καί χωρίς τήν ἐπίκληση τοῦ ὀνόματός του δέν ὑπάρχουν θαύματα, καί ὅσοι τά ἐπιχειροῦν, ἐκμεταλλεύονται τήν ἀνάγκη καί τήν εὐαίσθησία τῶν ἀνθρώπων γιά τό δικό τους προ-σωπικό συμφέρον, καί παρασύρουν καί ἐξαπατοῦν τούς ἀνθρώπους.

Ὅμως τό σημερινό θαῦμα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, τό θαῦμα τῆς ἰάσεως τοῦ παραλυτικοῦ, ἔχει σκο-πό νά μᾶς διδάξει καί κάτι ἀκόμη. Ὅταν ὁ ἀπόστολος λέγει στόν Αἰ-νέα ὅτι ὁ Χριστός τόν θεραπεύει, τοῦ ζητᾷ νά κάνει καί ἐκεῖνος κά-τι. Τοῦ ζητᾷ νά σηκωθεί καί νά στρώσει τό κρεβάτι του. Καί τό ζητᾷ αὐτό ὁ ἀπόστολος Πέτρος γιά νά ἀποδείξει τόσο στόν παρα-λυτικό ὅσο καί σέ ἐκείνους πού παρακολουθοῦσαν τή σκηνή ὅτι ἡ θεραπεία του εἶναι ὄντως ἀλη-θι-νή, ὅτι ὁ ἀπό ὀκταετίας παρά-λυ-τος ἔχει πραγματικά θεραπευθεῖ καί μπορεῖ νά σηκωθεί καί νά λει-τουρ-γήσει σάν φυσιολογικός ἄν-θρω-πος.

Τό ζητᾷ ὅμως καί γιά ἕναν ἀκόμη λόγο ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Τό ζητᾷ γιά νά μᾶς διδάξει πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ συνέργεια τοῦ ἀνθρώπου στήν ὀλοκλήρωση τοῦ θαύματος. Ὁ πιστός δέν καλεῖται νά περιμέ-νει μοιρολατρικά τό θαῦμα, πρέπει νά τό ἐπιδιώκει ἀλλά καί νά προ-σπα-θεῖ γι' αὐτό, ὅπως ἔκανε ὁ πα-ραλυτικός τοῦ σημερινοῦ ἀποστο-λι-κοῦ ἀναγνώσματος. Καί ἡ προ-σπάθεια αὕτη ἐκφράζεται μέ τήν ὑπακοή του στήν ἐντολή τοῦ ἀπο-στόλου καί κατ' ἐπέκταση στήν ἐντο-λή τοῦ Χριστοῦ.

Όταν ο απόστολος Πέτρος τον παροτρύνει να σηκωθεί και να στρώσει το κρεβάτι του, ο πρώην παραλυτικός δεν αρνείται, δεν αδιαφορεί, δεν αμφιβάλλει. Τό κάνει άμέσως και έτσι ολοκληρώ-νε-ται τό θαῦμα, γιατί ο Χριστός ζητά, όπως είπα, τή δική μας συνέργεια, ώστε να έχουμε τό επι-θυμητό αποτέλεσμα. Και αυτό απο-τελεῖ δίδαγμα και για όλους εμάς σήμερα. Θά πρέπει να μά-θουμε να ζητούμε τό θαῦμα αλλά και να είμαστε πρόθυμοι να ἀκο-λουθήσουμε τίς ἐντολές τοῦ Χρι-στοῦ και να ὑπακούσουμε στό θέ-λημά του, ἔτσι ὥστε να ζήσουμε και ἐμεῖς τό θαῦμα και να λάβουμε τήν ἴαση και τή θεραπεία πού ἔχου-με ἀνάγκη και ζητούμε ἀπό τόν Χριστό. Μόνο τότε θά μπορέσουμε και ἐμεῖς να ζήσουμε τέτοιου εἴδους θαύματα, ὅπως τά ζοῦμε βέβαια καθημερινῶς ἀπό ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἐμπιστεύονται τόν Θεό και ὑπακούουν στό θέλημά του. Ξαί πράγματι ὁ Θεός τούς θεραπεύει, τούς εὐεργετεῖ και τούς δίδει τήν ἴαση, οὕτως ὥστε να συνεχίσουν τή ζωή τους πάντοτε κάτω ἀπό τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

Η ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας για την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού:

19 Μαΐου 1919-19 Μαΐου 2019. Ἑκατό χρόνια συμπληρώνονται σήμερα ἀπό τήν τραγική ἐκείνη ἡμέρα κατὰ τήν ὁποία ἡ εἰρήνη χρησιμοποιήθηκε ὡς πρόσχημα γιά μία μεγάλη καταστροφή: γιά τή Γενοκτονία τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

19 Μαΐου τοῦ 1919, και ἡ ἀπό-βαση τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ σημα-το-δοτεῖ τήν ἀρχή τοῦ ξερριζωμοῦ και τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ Ἑλλη-νι-σμοῦ τοῦ Πόντου ἀπό τίς πατρογο-νικές του ἐστίες. Ἀπό ἐκεῖ ὅπου γιά χιλιάδες χρόνια τροφοδοτοῦ-σαν τό καντήλι τῆς ἱστορίας και τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων μέ τά ἔργα τους, μέ τήν παράδοση και μέ τή ζωή τους. Ἀπό ἐκεῖ ὅπου γιά χιλιάδες χρόνια ἀποτελοῦσαν τούς κυματοθραῦστες τῶν βαρβα-ρι-κῶν ἐπιδρομῶν, πού ἐπιδίωκαν να σαρώσουν τά πάντα στό πέρα-σμά τους.

Τρεῖς χιλιάδες χρόνια ὁ Ἑλλη-νι-σμός τοῦ Πόντου εἶχε γράψει στά παράλια τῆς Μαύρης θάλασσας αλλά και στό ἐσωτερικό τῆς Μι-κρᾶς Ἀσίας μία ἀνεπανάληπτη ἱστο-ρία. Εἶχε μεγαλουργήσει, ἰδρύ-οντας πόλεις και δημιουργώντας πολιτισμό, ὁ ὁποῖος ἄφησε ἀνεξί-τη-λα ἵχνη μέχρι σήμερα, παρά τή συστηματική προσπάθεια πολλῶν να τά σβύσουν και να τά ἐξαφανί-σουν. Ναοί και μοναστήρια, σχο-λεῖα και σπίτια, ὀνόματα και το-πωνύμια ἑλληνικά, παραμένουν, δίδοντας τή μαρτυρία τῆς ἑλλη-νι-κό-τητος τοῦ τόπου, ὅσο και ἂν κάποιοι δεν θέλουν να τό παρα-δε-χθοῦν.

19 Μαΐου τοῦ 1919, και ἡ Ὀδύσ-σεια τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔχει ξεκινήσει γιά να καταλήξει στήν ὀριστική καταστροφή του, στόν ὀλοκληρωτικό ξερριζωμό του, γιά να γίνει θρῆνος και κλαυ-θμός και ὀδυρμός πολὺς γιά τούς ἀνθρώπους πού

χάνονται, πού πε-θαίνουν στους δρόμους, πού δολο-φονούνται μέ βίαιο καί άπάν-θρω-πο τρόπο, χωρίς νά έχουν φταί-ξει σέ τίποτε καί χωρίς άπολύτως καμία δικαιολογία.

353.000 εἶναι ἐπίσημα οἱ νεκροί καί ἄλλοι τόσοι καί περισσότεροι ὅσοι χάθηκαν ἀπό τά βασανιστή-ρια, τίς ταλαιπωρίες, τίς κακου-χίες, τίς ἀτελείωτες ὁδοιπορίες καί τίς ἀσθένειες, πού διαδιδόταν ταχύτατα κάτω ἀπό τίς ἀντίξοες συνθήκες στίς ὁποῖες ζοῦσαν. Χιλιά-δες οἱ ἄνθρωποι πού ἐξοντώ-θη-καν καί θανατώθηκαν στά διαβόη-τα τάγματα ἐργασίας, στά Ἀμελέ Ταμπουρού, ἀλλά καί ἀμέτρητες χι-λιάδες νέοι, παιδιά, γυναῖκες, ἀνή-μποροι καί ἀσθενεῖς, ἡλικιω-μένοι καί γέροντες, πού ἐκδιώχθη-καν ἀπό τά σπίτια καί τά χωριά τους, χωρίς νά μποροῦν νά πά-ρουν τίποτε μαζί τους καί ἀναγκά-σθη-καν νά περπατοῦν μῆνες ὁλό-κληρους μέσα ἀπό δύσβατα βουνά, χωρίς ἐφόδια, χωρίς τροφή καί νερό, χωρίς βοήθεια καί καθοδή-γη-ση, κάτω ἀπό τόν ἥλιο καί τόν καύσωνα, ἀλλά καί στήν παγωνιά τοῦ χειμῶνα, σέ μία ἀτέρμονη πορεία πρὸς τόν θάνατο.

Καί δέν περιορίζονται σέ αὐτά τά μαρτύρια τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλλη-νι-σμοῦ. Κληρικοί, δάσκαλοι, ἐπιφα-νεῖς Πόντιοι ὁδηγοῦνται σέ δίκες μέ ἀνυπόστατες κατηγορίες καί μέ προειλημμένες ἀποφάσεις κατα-λή-γουν στήν ἀγχόνη, ὅπως συνέ-βη στήν Ἀμισό καί στήν Πάφρα.

Ἡ κατάσταση εἶναι τραγική καί στήν ὕπαιθρο, ὅπου κάθε βράδυ ὁμάδες φανατικῶν ἐφορμοῦν στά ἑλληνικά χωριά, μπαίνουν στά σπίτια φιλήσυχων ἀνθρώπων, λε-η--λατοῦν, κακοποιοῦν, δολοφο-νοῦν καί τρομοκρατοῦν τούς ἀν-θρώπους.

Εἶναι τόση ἡ φρίκη, τόση ἡ ὀδύνη τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου, ὥστε ὁ Ἀμερικανός πρέσβης στήν Κων-στα-ντινούπολη Μοργκεντάου προ-σπαθεῖ νά εὐαισθητοποιήσει συνειδήσεις γιά τά μαρτύρια πού ὑφίσταται ὁ Ἑλληνισμός τοῦ Πό-ντου καί δηλώνει ὅτι τά δεινά πού ὑποφέρουν οἱ Ἕλληνες εἶναι ἐξί-σου φοβερά μέ αὐτά τῶν Ἀρμε-νίων, ἐνῶ ἄλλοι ξένοι, αὐτόπτες μάρτυρες, ὁμολογοῦν ὅτι ὅσοι δο-λο-φονοῦνται εἶναι πιό τυχεροί ἀπό τούς ἄλλους.

Ἀποκαλυπτική εἶναι καί ἡ μαρ-τυρία τοῦ βουλευτοῦ Κωνστα-ντί-νου Φιλάνδρου, ὁ ὁποῖος μιλῶ-ντας στήν ἐλληνική Βουλὴ γιά τή Γενοκτονία στίς 8 Ἀπριλίου τοῦ 1921 λέγει μεταξύ ἄλλων: «Αἱ γραῖαι καί οἱ γέροντες διε-σκορ-πίζοντο τότε εἰς τάς ἐρήμους ὅπου γυμνοί, ἄστεγοι καί νήστες σω-ρηδόν ἀπέθνησκον. Ἀλλά καί ὁσά-κις τήν μακράν πεζοπορίαν διε-δέχετο ἡ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου με-τα-βίβασις τῶν εἰλώτων, ἐξετυ-λίσ-σοντο σκηναί φρικτοτέρας τραγωδίας. Ἐσταμάτα τό τραῖνον μέσα εἰς τήν ἔρημον, διὰ νά ρι-φθῶσιν ἀπροστάτευτα τά δυστυχῇ ἐκεῖνα πλάσματα εἰς τήν διάκρισιν τῶν ἀγρίων θηρίων καί τῶν ἀν-θρω-πομόρφων θηρίων. Δυστυχῆς μητέρα, ἐστοιβαγμένη μετ' ἄλλων γυναικῶν ἐντός σκευοφόρου

βα-γο-νίου, βλέπουσα κινδυνεύουν τό τέκνο της από άσφυξίαν, έτόλ-μη-σε νά ζητήσει βοήθεια. Παρευθύς Τοῦρκος χωροφύλαξ άρπάσας από τήν άγκάλην τής μητρός τό τέ-κνον της τό έξεσφενδόνισεν έκ τοῦ παραθύρου είς τό κενόν, ένῶ τό τραῖνο έξηκολούθει τρέχον είς τήν άπέραντην έρημον ...».

Οί έλληνικοί πληθυσμοί τοῦ Πό-ντου έξοντώνονται μέ τούς πιό φρι-κτούς τρόπους, οί όποιοι κάνουν καί τόν πιό άδιάφορο ά-κό-μη άνθρωπο νά λυγίσει. Πρω-το--φα-νή είναι τά μαρτύρια στά όποία υποβάλλονται άνδρες, γυ-ναῖ-κες, παιδιά καί ήλικιωμένοι χωρίς καμία διάκριση. Τό σχέδιο πρέπει νά έκτελεσθεῖ, καί είναι ή έκκα-θάριση τής Τουρκίας από «άλλό-τριες έθνικές καί θρησκευτικές μεινότητες».

Ό Πόντος, πού άνέδειξε επί τρεῖς σχεδόν χιλιετίες έναν υπέροχο πο-λιτισμό, μετατρέπεται σέ μία άπέ-ραντη σκηνή τραγωδίας, στήν όποία πραγματώνονται τά σχέδια τῶν Νεοτούρκων νά έξαφανίσουν από τήν περιοχή κάθε τι πού θυμί-ζει τό παρελθόν, όδηγώντας τόν Ποντιακό Έλληνισμό είτε στόν μαρ-τυρικό θάνατο είτε στήν άνα-γκαστική έξοδο πού συνεπάγεται καί πάλι χιλιάδες θύματα. Αυτό πού δέν επέτυχαν οί Τοῦρκοι στά πεντακόσια σχεδόν χρόνια τής κυ-ρι-αρχίας τους στόν Πόντο καί τή Μικρά Άσία τό κατόρθωσαν μέσα σέ λίγα χρόνια οί Νεότουρκοι καί ό Μουσταφά Κεμάλ. Η τρομοκρα-τία, οί έξορίες, οί άπαγχονισμοί, οί πυρπολήσεις τῶν χωριῶν, οί κα-κο-ποιήσεις τῶν γυναικῶν, ήταν τά μέσα πού χρησιμοποίησαν γιά τήν «έπίλυση τοῦ έθνικοῦ προ-βλή-ματος τής Όθωμανικῆς Αυτό-κρα-τορίας», έπιτυγχάνοντας τήν έξαφάνιση καί έξόντωση τῶν γη-γενῶν έθνοτήτων αλλά καί τήν έκ-καθάριση τῶν Έλλήνων πού δια-χειριζόταν τό έμπόριο καί τίς πλουτοπαραγωγικές πηγές, ώστε νά περάσουν στά χέρια τῶν Τούρ-κων.

Ό Ποντιακός Έλληνισμός δέν έμει-νε όμως άπαθής. Όργάνωσε τή δική του αντίσταση, τό δικό του «άντάρτικο» γιά νά προστατευθεῖ. Άνθρωποι άπλοί άντιστάθηκαν στή βία καί προσπάθησαν νά σώ-σουν χιλιάδες άμαχου πληθυσμοῦ. Γυναῖκες καί άνδρες άγωνίσθηκαν μέ τόλμη καί άποφασιστικότητα, χωρίς νά υπολογίσουν τή δική τους ζωή, γιά νά σώσουν συναν-θρώ-πους τους.

Όμως τό σχέδιο τοῦ άφελλη-νι-σμοῦ τοῦ Πόντου καί τής Γενοκτο-νίας τῶν Ποντίων ήταν καλά με-θοδευμένο καί οί έμπνευστές τους δέν υπολόγιζαν τίποτε μέχρι τήν πλήρη έξόντωση τοῦ Ποντιακοῦ Έλ-ληνισμοῦ, μέχρι τήν πλήρη έπι-κράτηση τῶν Τούρκων στίς πα-τρο-γονικές έστίες τῶν Έλλήνων.

Έκατοντάδες χιλιάδες τά θύματα αὐτοῦ τοῦ ὕπουλου σχεδίου. Έκα-το-ντάδες χιλιάδες οί νεκροί αὐτῆς τής Γενοκτονίας πού οί αὐτουργοί καί οί έκτελεστές της είτε άρνοῦ-νται νά τήν άναγνωρίσουν είτε τήν τιμοῦν ως τόν θρίαμβο τής πολιτικῆς τους καί έπιτυχία τῶν στόχων τους. Καί όσοι άπέμειναν, όσοι γλίτωσαν από όλες αὐτές τίς συστηματικές καί στοχευμένες διώ-ξεις άναγκάσθηκαν νά

πάρουν τόν δρόμο τῆς προσφυγιᾶς. Ἀνα-γκάσθηκαν νά ἐγκαταλείψουν τίς κοιτίδες τους καί νά ἀναζητήσουν ἄλλοῦ καταφύγιο, παίρνοντας μα-ζί τους τίς μνημέρες τῶν πατέρων τους, τίς μνημέρες τοῦ τόπου ὅπου ἄκμασε ὁ ἑλληνισμός, παίρνοντας μαζί τους τούς πόνους καί τούς καη-μούς τῆς Ρωμηοσύνης τοῦ Πό-ντου, πού τούς ἔκαναν τραγούδι, πού τούς ἔκαναν λυγμό, πού τούς ἔκαναν δύναμη γιά νά συνεχίσουν τήν πορεία τους ὅπου βρέθηκαν, παίρνοντας μαζί τους τίς ἱερέες εἰ-κό-νες ἀπό τά εἰκονοστάσια τῶν σπιτιῶν τους, γιά νά τούς συνο-δεύουν καί νά τούς προστατεύουν, μά πάνω ἀπό ὅλα παίρνοντας τήν εὐχή καί τή χάρη τῆς Παναγίας, τῆς Μητέρας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλ-ληνισμοῦ, πού τό μοναστήρι της, στό ὄρος Μελᾶ, ἦταν γιά πολλούς αἰῶνες τό σημεῖο ἀναφορᾶς τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἦταν τό σπίτι καί τό καταφύγιό τους.

Τήν Παναγία τή Σουμελιώτισσα ἐπικαλοῦντο στίς ὥρες τῆς χαρᾶς ἀλλά καί στίς ὥρες τῆς ὀδύνης καί τῆς θλίψεως. Τήν Παναγία τῆς Σου-μελᾶ παρακαλοῦσαν σέ κάθε ἀνάγκη, ἀλλά καί τό ὄνομά της ἔδιναν καί δίνουν μέχρι σήμερα στά παιδιά τους. Γιατί αὐτήν αἰ-σθά-νονται μητέρα τους, γιατί ἡ δική της ἀγάπη τούς συντρόφευσε στόν δρόμο τῆς προσφυγιᾶς καί ἦταν τό στήριγμά τους στήν προ-σπάθεια νά ξαναδημιουργήσουν τή ζωή τους στήν καινούργια πα-τρίδα.

Γι' αὐτό καί ἔκαναν τό πᾶν γιά νά φέρουν τήν ἱστορική καί θαυμα-τουρ-γή εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Σουμελιώτισσας στήν Ἑλλάδα καί νά οἰκοδομήσουν μέ ἄτρυτους κό-πους ἕνα Προσκύνημα πού νά θυ-μί-ζει τό Μοναστήρι της στόν Πό-ντο, ἕνα Προσκύνημα πού νά τούς συγκεντρώνει ὅλους, ὅπως ἄλλοτε τούς πατέρες καί τίς μητέρες τους τό Μοναστήρι τῆς Σουμελᾶ, γιά νά προσκυνοῦν τήν θαυματουργή εἰκόνα της, γιά νά ἀντλοῦν δύνα-μη καί θάρρος γιά τή ζωή τους, γιά τόν ἀγώνα τους νά διατηρήσουν τή γλώσσα τους, τήν ἱστορία τους, τή μουσική καί τούς χορούς τους, τά ἦθη καί τά ἔθιμα, τίς παραδό-σεις τοῦ Πόντου καί τοῦ Ποντια-κοῦ Ἑλληνισμοῦ, γιά νά συγκε-ντρώ-νονται οἱ νέοι καί νά μαθαί-νουν τήν ἱστορία τῶν πατέρων τους, τῶν ἀλησμόνητων πατρίδων τους, γιά νά μήν ξεχαστεῖ ἡ Γενο-κτονία τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνι-σμοῦ ἀλλά νά ἀναγνωρισθεῖ ἀπό ὅλο τόν κόσμο ἡ ἀδικία καί τά μαρτύρια πού ὑπέστησαν οἱ πατέ-ρες μας.

Καί σήμερα ἡμέρα μνήμης γιά τά 100 χρόνια ἀπό τή Γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου ἦρθαμε ἐδῶ στό Ἱερό Προσκύνημα τῆς Πανα-γίας Σουμελᾶ, ὅπου θησαυρίζεται ἡ ἱστορική ἱερά εἰκόνα της καί ἄλλα πολύτιμα κειμήλια τοῦ Πο-ντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού συγκε-ντρώ-θη-καν μέ τή διαχρονική φρο-ντίδα τοῦ Σωματείου «Παναγία Σουμε-λᾶ». Ἦρθαμε γιά νά εὐχαρι-στήσουμε αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἡμέ-ρα τῆς μνήμης τήν Παναγία μας γιά τή στοργή καί τήν προστασία πού χάρισε στόν Ποντιακό Ἑλλη-νισμό, ὥστε παρά τίς δυσκολίες καί τή φρίκη τῆς Γενοκτονίας πού ὑπέμεινε, δέν ἔσβυσε καί δέν ἔξα-φανίσθηκε, γιατί ἡ Παναγία τόν

βοήθησε νά ὀρθώσει καί πάλι τό ἀνάστημά του καί νά ὑψώσει δυνατή τή φωνή του ὑπερασπι-ζό-μενος τά δίκαιά του καί τούς ἀγῶνες του.

Αὐτός ἦταν ὁ λόγος πού θελή-σα-με νά τιμήσουμε αὐτή τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τῆς ἑκατοστῆς ἐπε-τείου τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ποντια-κοῦ Ἑλληνισμοῦ καί νά ἀποτίσου-με φόρο τιμῆς στή μητέρα τοῦ Πο-ντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, στήν πρόσ-φυ-γα Παναγία πού συντρόφευσε τά παιδιά της στόν δρόμο τῆς προσ-φυγιᾶς καί ἔγινε ἡ παρηγορία καί τό στήριγμά τους.

Γι' αὐτό καί ἐκφράζω τή λύπη μου γιατί μία τέτοια ἡμέρα πένθους καί μνήμης, πού θά ἔπρεπε νά εἴ-μα-στε ὅλοι συγκεντρωμένοι ἐδῶ, ἐνώπιον τῆς ἱστορικῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, πού ἀποτελεῖ τόν ὁρατό σύνδεσμό μας μέ τόν Πόντο, μέ τούς πατέρες καί τούς προπάτορες μας, κάποιοι δέν θέ-λησαν νά ἀκούσουν τή φωνή τοῦ Ἐπι-σκόπου καί πνευματικοῦ τους πατρός, ἀλλά προτίμησαν νά ἀκού-σουν ἀλλότριες καί διχα-στι-κές φωνές, φωνές ἀνθρώπων πού κινούμενοι ἀπό ἐγωισμούς καί μι-κρότητες θέλησαν νά διασπάσουν τήν ἐνότητα τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλλη-νι-σμοῦ καί μάλιστα σέ μία τέτοια ἐπέτειο.

Ἐμεῖς ὅμως ἦρθαμε ἐδῶ, στήν Πα-ναγία μας, στήν Παναγία τή Σου-μελιώτισσα, καί προσευχηθή-καμε γιά τά ἀναρίθμητα θύματα τῆς Γενοκτονίας τῶν Ποντίων, προ-σευχηθήκαμε γιά τούς πατέρες μας, προσευχηθήκαμε καί γιά ὅσους σήμερα ἐπέλεξαν νά μὴν εἶ-ναι ἐδῶ μαζί μας. Καί παρακαλέ-σα-με τήν Παναγία τοῦ Σουμελᾶ, πού εἶναι ἡ μητέρα ὅλων τῶν Πο-ντίων, νά φωτίσει τόν νοῦ τους γιά νά συνεχίζουν τούς κοινούς ἀγῶ-νες γιά τά δίκαια τῶν Πον-τίων καί τήν ἀναγνώριση τῆς Γε-νο-κτονίας, ἐνωμένοι καί ὄχι διχα-σμένοι, ὁμονοῦντες καί ὄχι μέ διχόνοιες, οἱ ὁποῖες ὑπῆρξαν πά-ντο-τε ἡ αἰτία ὅλων τῶν ἐθνικῶν μας τραγωδιῶν.

Θέλω ὅμως αὐτή τήν ὥρα νά ἐκφράσω καί τίς θερμό-τα-τες εὐχα-ριστίες μου πρὸς τούς Σεβασμιω-τάτους Ἀγίους Ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι λάμπρυναν μέ τήν παρουσία τους καί τή συμμετοχή τους τή σημε-ρινή ἡμέρα τῆς 100ης ἐπετείου τῆς Γενοκτονίας τῶν Ποντίων, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σερ-βίων καί Κοζάνης κύριο Παῦλο, ὁ ὁποῖος καί προεξῆρχε τῆς θείας Λειτουργίας, τόν Σεβασμιώτατο Μη-τροπολίτη Δράμας κύριο Παῦ-λο, πού προεξῆρχε τοῦ Ὁρθρου, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπο-λίτη Ἐλασσῶνος κύριο Χαρίτωνα καί τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Θερμῶν κύριο Δημήτριο,

νά ευχαριστήσω ακόμη τῖς πολιτιτικές καί στρατιωτικές ἀρχές τοῦ τόπου μας, τὰ Ποντιακά σωματεῖα καί τῖς ἀντι-προ-σωπεῖες τους, ἀλλά καί ὅλους ἐσᾶς πού ἦλθατε γιά νά τιμήσετε μαζί μας αὐτή τήν ἐπέτειο. Ἰδιαιτέρως νά ευχαριστήσω δύο σχολεῖα πού ἦρθαν ἀπό τή Θεσσαλονίκη, τό Β΄ ΕΠΑΛ Εὐόσμου καί τό 50ο Δημοτικό Σχολεῖο Θεσσαλονίκης.

Γιά μᾶς πού διακονοῦμε τό Ἱερό Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σου-μελᾶ καί γιά τὰ μέλη καί τό Διοι-κητικό Συμβούλιο τοῦ Σωματείου Παναγία Σουμελᾶ δέν εἶναι προ-νό-μιο ὑπεροχῆς, εἶναι εὐλογία νά διακονοῦμε τήν Παναγία μας. Καί τό κάνουμε μέ πολλή ἀγάπη καί πολύ σεβασμό πρός τήν Παναγία ἀλλά καί πρός τόν Ποντιακό Ἑλ-λη-νισμό καί ἰδιαιτέρως πρός τούς νέους μας.

Γι' αὐτό καί ὀργανώνουμε κάθε χρόνο τά Συναπαντήματα τῶν Πο-ντι-ακῶν νεολαιῶν ἀπό ὅλο τόν κόσμο, ὥστε νά γνωρίσουν οἱ νέοι τήν ἱστορία, τά ἥθη καί τά ἔθιμα, τούς χορούς καί τά τραγούδια τοῦ Πόντου, γιά νά συνδεθοῦν μεταξύ τους καί ἐνωμένοι νά συνεχίσουν τόν ἀγώνα γιά τήν ἀναγνώριση τῶν δικαίων τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλ-λη-νισμοῦ καί τῆς Γενοκτονίας τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου.

Γιατί μόνο ἐνωμένοι οἱ Πόντιοι, ὅπως καί ὅλος ὁ Ἑλληνισμός, μπο-ροῦν νά διεκδικήσουν καί νά ἐπιτύχουν τόν στόχο τους, τήν ἀναγνώριση τῆς Γενοκτονίας τῶν πατέρων τους καί τόν σεβασμό τῆς μνήμης τους.

Αἰωνία ἡ μνήμη πάντων τῶν ἐν Πόντῳ μαρτυρικῶς τελειωθέντων καί σφαγιασθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Δείτε το φωτογραφικό υλικό [εδῶ](#)